

۱۳۸۱/۱۰/۱۵
۹۵۱۱۰۰

بسم الله الرحمن الرحيم

حقوق مدنی قرار دادها و تعهدات

دکتر مراد هاشمی

عضو هیأت علمی دانشگاه وکیل پایه یک دادگستری

www.ketab.ir

سرشناسه	: مقصودی، مراد، ۱۳۴۶-
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام.
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق مدنی قراردادهای و تعهدات / تألیف: مراد مقصودی.
وضعیت ویراست	: [ویراست ؟]
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ۳۴۸ ص.
شابک	: 978-600-114-334-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتبانه ص. ۲۸۵.
عنوان دیگر	: قراردادهای و تعهدات به انضمام مجموعه مقالات حقوقی.
موضوع	: قراردادهای -- ایران
موضوع	: تعهدات (حقوق) -- ایران
موضوع	: عقود و ایقاعات (فقه) -- ایران
موضوع	: حقوق مدنی -- ایران -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: حقوق -- ایران -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
رده‌بندی کنگر	: ۱۳۹۵ ق ۷ م / ۸۵۸ KMH
رده‌بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵۰۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۶۳۹۶۴۷

انتشارات خرسندی

خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - خیابان لبافی‌نژاد - نرسیده به خیابان - دانشگاه - پلاک ۱۷۴ - واحد ۲

تلفن ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵-۵۸۴۶۶۱

فروشگاه شماره ۱: دانشگاه تهران، دانشکده حقوق و علوم سیاسی تلفن: ۶۶۴۱۰۲۰۳

فروشگاه شماره ۲: میدان انقلاب، خ منیری جاوید (اردیبهشت)، پلاک ۲، سفین ۷۵۹۰-۶۶۹۱

فروشگاه شماره ۳: خ انقلاب، نرسیده به میدان فردوسی، کوچه شهید براتی، دانشکده حقوق دانشگاه آزاد،

طبقه زیرین (قسمت کتابفروشی): ۶۶۷۵۵۹۱۰

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

حقوق مدنی: قراردادهای و تعهدات

دکتر مراد مقصودی

چاپ اول: ۱۳۹۵ - تیراژ: ۵۰۰ جلد - قیمت: ۲۶۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-114-334-2

شابک: ۲-۳۳۴-۱۱۴-۶۰۰-۹۸۷

فهرست مطالب

بخش نخست: عقود و معاملات

۲۵	[۱] اعمال عفو
۲۶	[۲] واقعی حقوقی
۲۸	فصل اول - تعریف عقد - تقسیم‌بندیهای آن
۲۸	[۳] مبحث اول - تعریف عقد
۳۰	[۴] مبحث دوم - تقسیم‌بندی عقود
۳۰	[۵] ۱- تقسیم‌بندی عقد از نظر دوام
۳۱	[۶] نکته‌های حقوقی
۳۳	[۷] عقد خیار
۳۴	[۸] عقدی که نسبت به یکطرف لازم و نسبت به طرف دیگر بایز است
۳۴	[۹] فسخ عقد لازم در موارد معینه قانونی
۳۴	[۱۰] الف - اقاله
۳۴	[۱۱] ب - خیارات
۳۵	[۱۲] خیار مجلس
۳۶	[۱۲/۱] خیار حیوان
۳۶	[۱۳] خیار شرط
۳۶	[۱۴] خیار تأخیر ثمن
۳۷	[۱۵] خیار رویت و تحلف وصف
۳۷	[۱۶] خیار غبن
۳۸	[۱۷] خیار عیب
۳۸	[۱۸] خیار تدلیس

۱۹	خيار تبعض صفقه:	۳۹
۲۰	خيار تخلف شرط:	۳۹
۲۱	ج - حکم قانونگذار (تلف مبيع قبل از قبض):	۳۹
۲۲	۲- تقسيم بندى عقد از نظر کیفیت انشای عقد:	۴۱
۴۲	وضعیت عقد معلق از حیث صحت یا بطلان:	۴۲
۲۳	الف - وضعیت عقد معلق از نظر حقوقی:	۴۲
۲۴	ب - وضعیت عقد معلق از نظر فقهی:	۴۳
۲۵	ایجاب:	۴۴
۲۶	فیء:	۴۴
۲۷	اراده:	۴۵
۲۸	انشاء:	۴۶
۲۹	قصد:	۴۶
۴۸	نکته‌های حقوقی:	۴۸
۳۰	تفاوت انشاء و منشاء:	۴۹
۳۱	نظریه‌ی حقوقی اول:	۵۰
۳۲	نظریه‌ی حقوق دوم:	۵۰
۳۳	انواع تعلیق:	۵۲
۳۴	منشاء ناظر به اثر عقد است:	۵۳
۳۵	ضابطه‌ی تشخیص نوع تعلیق:	۵۵
۳۶	نتیجه:	۵۷
۳۷	تفاوت عقد معلق و عقد مؤجل:	۵۹
۳۸	۳- تقسيم بندى عقد، به عقد مطلق و عقد مشروط:	۵۹
۳۹	تفاوت تعلیق و شرط:	۶۰
۴۰	۴- تقسيم بندى عقد به عقد معوض و غیر معوض:	۶۱
۶۱	عقد معوض:	۶۱
۶۱	عقد غیر معوض:	۶۱
۴۱	۵- تقسيم بندى عقد به عقد تملیکی و عقد عهده‌ی:	۶۲
۶۲	عقد تملیکی:	۶۲
۶۲	عقد عهده‌ی:	۶۲

۶۳	عقد رضایی:	[۴۲]
۶۳	عقد عینی:	[۴۳]
۶۳	عقد تشریفاتی:	[۴۴]
۶۴	وضعیت حقوقی عقد تشریفاتی:	[۴۵]
۶۶	۶- تقسیم‌بندی عقد به عقد معین و نامعین:	[۴۶]
۶۶	عقد معین:	
۶۶	عقد نامعین:	
۶۷	۷- تقسیم‌بندی عقد به عقد صحیح - باطل و غیر نافذ:	[۴۷]
۶۷	۱- عقد صحیح و نافذ:	
۶۷	۲- عقد باطل:	
۶۷	۳- عقد غیر نافذ:	
۶۷	وضعیت حقوقی عقد غیر نافذ:	[۴۸]
۶۷	۸- تقسیم‌بندی عقد به عقد شائسی (احتمالی) و عقد قطعی:	[۴۹]
۷۱	فصل دوم - شرایط اساسی - بحث معامله:	
۷۱	مبحث اول - قصد طرفین و رضای آنها:	[۵۰]
۷۳	آثار حقوقی فقدان قصد در معامله:	[۵۱]
۷۳	آثار حقوقی فقدان رضا در معامله:	[۵۲]
۷۳	شرایط تأثیر قصد طرفین:	[۵۳]
۷۳	۱- توافق دو اراده (قصدها):	[۵۴]
۷۴	الف - توافق در نوع عقد:	
۷۴	ب - توافق در ماهیت مورد عقد:	
۷۴	ج - توافق در فرد ماهیت واحد:	
۷۴	د - توافق در کمیت مورد عقد:	
۷۵	ه - توافق در پاره‌ای اوصاف مهم:	
۷۵	و - توافق در خصوصیات عقد:	
۷۵	۲- اعلام اراده:	[۵۵]
۷۶	۳- تقدم ایجاب بر قبول:	[۵۶]
۷۶	۴- توالی بین ایجاب و قبول:	[۵۷]
۷۶	۵- زمان و مکان تشکیل عقد:	[۵۸]

۷۸	۱- نظریه‌ی اعلان	[۵۹]
۷۸	۲- نظریه‌ی ارسال	[۶۰]
۷۸	۳- نظریه‌ی وصول	[۶۱]
۷۸	۴- نظریه‌ی اطلاع	[۶۲]
۸۲	عیوب اراده:	[۶۳]
۸۳	اشتباه:	
۸۳	تعریف اشتباه	[۶۴]
۸۳	۱- بطلان عقد به علت عدم توافق اراده‌ها (عدم تطابق قصد طرفین معامله)	[۶۵]
۸۴	الف- اشتباه در جنس مورد معامله کلی:	[۶۶]
۸۴	ب- اشتباه در نوع عقد:	[۶۷]
۸۵	ج- اشتباه در موضوع عقد (هویت عقد)	[۶۸]
۸۵	۲- بطلان عقد به علت اشتباه مانع تأثیر اراده (عیب اراده)	[۶۹]
۸۶	اثر حقوقی اشتباه	[۷۰]
۸۶	اول- اشتباه مبطل	
۸۶	الف- اشتباه در جنس مورد معامله بین معین	[۷۱]
۸۷	ب- اشتباه در اوصاف اساسی	[۷۲]
۸۸	معیارشناسایی اوصاف اساسی و ذنی	[۷۳]
۸۹	ج- اشتباه در شخص طرف معامله	[۷۴]
۹۰	د- اشتباه در اوصاف اساسی شخص (اشتباه در هویت ذنی)	[۷۵]
۹۲	دوم- اشتباهاتی که موجب حدوث خیارات قانونی می‌شود	
۹۲	الف- اشتباه در اوصاف مهم مورد معامله:	[۷۶]
۹۳	ب- اشتباه در ارزش مورد معامله:	[۷۷]
۹۳	اکراه:	[۷۸]
۹۴	شرایط تحقق اکراه:	[۷۹]
۹۵	اثر حقوقی اکراه:	[۸۰]
۹۶	نکته‌های حقوقی:	[۸۱]
۹۸	اضطرار در معامله و اثر حقوقی آن:	[۸۲]
۹۹	معامله‌ی به نمایندگی و معامله‌ی با خود:	[۸۳]
۱۰۰	اقسام نمایندگی:	[۸۴]

۱۰۰	۱- نمایندگی قراردادی:
۱۰۰	۲- نمایندگی قانونی:
۱۰۱	۳- نمایندگی قضایی:
۱۰۱	[۸۵] منع قیّم از معامله‌ی با خود:
۱۰۲	[۸۶] معامله نسبت به عین متعلق به دیگری:
۱۰۲	[۸۷] مبحث دوم - اهلیت طرفین معامله:
۱۰۲	اول - کلیات:
۱۰۲	تعریف اهلیت:
۱۰۲	[۸۸] ۱- اهلیت، تمتع:
۱۰۴	[۸۹] ۲- اهلیت استیفا:
۱۰۵	[۹۰] دوم - محجورین:
۱۰۵	[۹۱] الف - صغیر:
۱۰۶	۱- صغیر غیر ممیز:
۱۰۶	۲- صغیر ممیز:
۱۰۷	[۹۲] ب - غیر رشید:
۱۰۷	[۹۳] اماره‌ی رشد و خروج از حجر:
۱۰۸	نقد و بررسی ماده ۱۲۱۰ اصلاحی قانون مدنی:
۱۰۹	نظر کمیسیون استفتانات شورای عالی قضایی، سابق:
۱۰۹	رای هیأت عمومی دیوان عالی کشور:
۱۱۱	[۹۴] ج - مجنون:
۱۱۱	اقسام جنون:
۱۱۲	[۹۵] سوم - وضعیت حقوقی معاملات اشخاص محجور:
۱۱۲	[۹۶] الف - اشخاص محجوری که معاملات آنان غیر نافذ است:
۱۱۵	[۹۷] ب - اشخاص محجوری که معاملات آنان باطل است:
۱۱۵	[۹۸] چهارم - سرپرستی محجورین:
۱۱۶	[۹۹] الف - ولایت:
۱۱۶	[۱۰۰] ب - وصایت:
۱۱۷	[۱۰۱] ج - قیمومت:
۱۱۸	[۱۰۲] مبحث سوم - موضوع معین که مورد معامله باشد:

- ۱۰۳] شرایط مورد معامله: ۱۱۹
- ۱- مورد معامله بایستی مالیت داشته باشد: ۱۱۹
- ۲- مورد معامله بایستی منفعت عقلایی داشته باشد: ۱۱۹
- ۳- مورد معامله دارای منفعت مشروع باشد: ۱۱۹
- ۴- تسلیم مورد معامله مقدور باشد: ۱۱۹
- ۵- مورد معامله باید معلوم باشد: ۱۲۱
- مقدمه‌ی اول ۱۲۱
- مقدمه‌ی دوم ۱۲۲
- نتیجه: ۱۲۲
- ۱۰۴] انتقال مالکیت در اقسام عین: ۱۲۳
- ۱۰۵] تفاوت مورد معامله کلی در معین با مورد معامله مشاع: ۱۲۴
- ۶- مورد معامله بدعین باشد: ۱۲۵
- ۷- مورد معامله باقابلیت انتقال باشد: ۱۲۵
- ۸- مورد معامله باایستی در عین عقد موجود باشد: ۱۲۶
- [۱۰۵/۱] مبحث چهارم - مشروعات جزاء معامله: ۱۲۶
- ۱۰۶] مسأله: ۱۲۷
- ۱۰۷] معامله‌ی به قصد فرار از دین: ۱۳۰
- ۱۰۸] معامله‌ی صوری: ۱۳۱
- فصل سوم - اثر معاملات** ۱۳۵
- ۱۰۹] مبحث اول - قواعد عمومی: ۱۳۵
- ۱۱۰] الف - قاعده‌ی لزوم عقد: ۱۳۵
- ۱۱۱] اثر حقوقی عقد نسبت به قائم مقام قانونی متعاملین: ۱۳۶
- ۱۱۲] ۱- وارث: ۱۳۶
- ۱۱۳] ۲- منتقل الیه: ۱۳۷
- ۱۱۴] ۳- طلبکار: ۱۳۷
- ۱۱۵] ب - اصل صحت: ۱۳۸
- ۱۱۶] ج - تأثیر عرف در آثار معامله: ۱۳۸
- ۱۱۷] ۱- تأثیر عرف در نتایج عقد: ۱۳۸
- ۱۱۸] ۲- تفسیر عرف در تفسیر معانی کلمات و الفاظ عقود: ۱۳۹

- ۱۱۹] ۳- تأثیر عرف در تعیین شرایط عقد و لوازم مورد معامله: ۱۳۹
- ۱۲۰] مبحث دوم - خسارات عدم انجام تعهد: ۱۴۰
- شرایط مطالبه‌ی خسارات ناشی از تأخیر یا عدم انجام تعهد: ۱۴۱
- ۱۲۱] ۱- لزوم وجود قرارداد: ۱۴۱
- ۱۲۲] ۲- خودداری متعهد از انجام تعهد: ۱۴۲
- ۱۲۳] ۳- گذشتن مدت مقرر برای انجام تعهد: ۱۴۲
- الف - موعد در عقد معین است: ۱۴۲
- ب - موعد در اختیار متعهدله می‌باشد: ۱۴۳
- ج - موعد معین نشده است: ۱۴۳
- ۱۲۴] ۴- عدم انجام تعهد در مدت مقرر ناشی از تقصیر متعهد باشد: ۱۴۳
- تعریف تقصیر: ۱۴۳
- ۱۲۵] تقصیر قراردادی: ۱۴۴
- ۱۲۶] تمیز مدعی بر سبب فاد (تعهد به وسیله و تعهد به نتیجه): ۱۴۵
- ۱۲۷] مواردی که متعهد مسئول جبران خسارت نمی‌باشد: ۱۴۵
- الف - اقدام خود متعهدله: ۱۴۵
- ب - اثر قوه‌ی قاهره یا فورس مایور (For e-m jeur): ۱۴۶
- ج - دخالت شخص ثالث: ۱۴۶
- ۱۲۸] ۵- علتی که مانع از انجام تعهد شده، عادتاً قابل پیش‌بینی باشد: ۱۴۶
- ۱۲۹] ۶- بر اثر عدم انجام تعهد به متعهدله خسارت وارد شده شدن: ۱۴۷
- الف - وارد شدن خسارت به او: ۱۴۷
- ب - خسارت بی‌واسطه ناشی از عدم انجام تعهد یا تأخیر آن باشد: ۱۴۷
- ۱۳۰] مسأله‌ی ۱: ۱۴۸
- مسأله‌ی ۲: ۱۴۹
- ۱۳۱] ۷- جبران خسارت ناشی از قرار طرفین، یا به حکم قانون و عرف باشد: ۱۵۰
- الف - قرار طرفین برای جبران خسارت: ۱۵۰
- ب - تعهد عرفاً به منزله‌ی تصریح باشد: ۱۵۰
- ج - تعهد بر حسب قانون موجب ضمان باشد: ۱۵۰
- ۱۳۲] مبحث سوم - اثر عقود نسبت به اشخاص ثالث: ۱۵۱
- مواردی که آثار عقد بطور استثنای بر اصل نسبی بودن قراردادهای نسبت به اشخاص ثالث

- جریان پیدا می‌کند: ۱۵۲
- [۱۳۳] الف - مواردی که تعهد به نفع شخص ثالث می‌باشد: ۱۵۲
- [۱۳۴] ب - مواردی که عقد یا تعهد به ضرر اشخاص ثالث اثر دارد: ۱۵۳
- ۱ - قرارداد ارفاقی: ۱۵۳
- ۲ - وصیت: ۱۵۴
- ۳ - شرط فعل: ۱۵۴
- [۱۳۵] تحلیل ماهیت حقوقی تعهد به نفع شخص ثالث: ۱۵۵
- ۱ - نظریه‌ی پیشنهاد: ۱۵۵
- ۱ - نظریه‌ی معامله فضولی: ۱۵۵
- ۱ - نظریه‌ی تعهد یکطرفی: ۱۵۶
- ۲ - نظریه‌ی جای مستقیم حق (تعهد مستقیم): ۱۵۶
- [۱۳۶] نتیجه: ۱۵۸
- [۱۳۷] آثار تعهد در رابط لرفیر عقد و شخص ثالث: ۱۵۸
- فصل چهارم - شروط ضمن عقد: ۱۶۲
- [۱۳۸] ۱ - وابستگی شرط به عقد یا تعهد اصلی از حیث صحت و نفوذ: ۱۶۲
- [۱۳۹] ۲ - وابستگی شرط به عقد اصلی از حیث لزوم: ۱۶۳
- [۱۴۰] ۳ - عدم لزوم وجود شرایط اساسی صحت معاملا برای شرط ضمن عقد: ۱۶۳
- [۱۴۱] مبحث اول - اقسام شرط: ۱۶۴
- [۱۴۲] اول - شروط باطل: ۱۶۴
- [۱۴۳] الف - شروط باطلی که عقد را باطل نمی‌کند: ۱۶۴
- ۱ - شرطی که انجام آن غیر مقدور باشد: ۱۶۴
- ۲ - شرطی که در آن نفع و فایده نباشد: ۱۶۴
- ۳ - شرطی که نامشروع باشد: ۱۶۴
- ب - شروط باطلی که عقد را باطل می‌کند (باطل و مبطل عقدند): ۱۶۶
- ۱ - شرط خلاف مقتضای عقد: ۱۶۶
- الف - مقتضای ذات عقد ۱۶۶
- ب - مقتضای اطلاق عقد ۱۶۷
- ۲ - شرط مجهولی که جهل به آن موجب جهل به عوضین شود: ۱۶۷
- [۱۴۴] دوم - شروط صحیح: ۱۶۸

۱۶۹	[۱۴۵] ۱- شرط صفت:
۱۶۹	[۱۴۶] تخلف از شرط صفت:
۱۷۰	[۱۴۷] نکته‌های حقوقی:
۱۷۰	[۱۴۸] ۲- شرط نتیجه (غایت):
۱۷۱	[۱۴۹] تخلف از شرط نتیجه:
۱۷۲	[۱۵۰] نکته‌های حقوقی:
۱۷۲	[۱۵۱] ۳- شرط فعل:
۱۷۳	[۱۵۲] تفاوت‌های بین شرط نتیجه و شرط فعل:
۱۷۴	[۱۵۳] ضمانت اجرای شرط فعل:
۱۷۵	[۱۵۴] شرط دادن رهن یا ضامن:
۱۷۵	[۱۵۵] تخلف از شرط دادن رهن یا ضامن:
۱۷۵	الف- شرط دادن رهن:
۱۷۵	ب- شرط معرفی کردن نام:
۱۷۶	[۱۵۶] شرط به نفع یا به ضرر شخص ثالث:
۱۷۶	الف- شرط به نفع شخص ثالث:
۱۷۷	ب- شرط به ضرر شخص ثالث:
۱۷۷	[۱۵۷] مبحث دوم- اسقاط شرط:
۱۷۷	الف- اسقاط شرط فعل:
۱۷۸	ب- اسقاط شرط صفت:
۱۷۸	ج- اسقاط شرط نتیجه:
۱۷۹	[۱۵۸] اشکال اسقاط شرط فعل به سود شخص ثالث:
۱۷۹	[۱۵۹] اقاله و فسخ معامله مشروط:
۱۸۰	الف- شرط صفت:
۱۸۰	ب- شرط نتیجه:
۱۸۰	ج- شرط فعل:
۱۸۴	فصل پنجم- معاملات فضولی
۱۸۴	[۱۶۰] معامله فضولی:
۱۸۴	[۱۶۱] الف- ولایت:
۱۸۵	[۱۶۲] ب- وصایت:

۱۸۵	[۱۶۳] ج- قیومت:
۱۸۶	[۱۶۴] د- وکالت:
۱۸۶	[۱۶۵] تحلیل حقوقی معامله‌ی فضولی:
۱۸۷	[۱۶۶] اثر فوت مالک بر روی معامله‌ی فضولی قبل از اجازه یارد:
۱۸۸	[۱۶۷] ماهیت اجازه یارد وراث:
۱۹۰	[۱۶۸] انواع معامله فضولی:
۱۹۰	الف - معامله‌ی فضولی تملیکی:
۱۹۰	ب - معامله‌ی فضولی عهده‌ی:
۱۹۰	نکته‌های حقوقی:
۱۹۰	[۱۶۹] ۱- تملک اثر تنفیذ را ندارد:
۱۹۱	[۱۷۰] ۱- ماهیت انقضای عهده را ندارد:
۱۹۲	[۱۷۱] معامله‌ی متعدد بر مال غیر:
۱۹۲	[۱۷۲] اثر اجازه:
۱۹۲	[۱۷۳] الف - نظریه‌ی نقل:
۱۹۳	[۱۷۴] ب - نظریه‌ی کشف حقیقی:
۱۹۳	[۱۷۵] ج - نظریه‌ی کشف حکمی:
۱۹۴	روابط اطراف معامله فضولی:
۱۹۴	[۱۷۶] الف - روابط اطراف معامله فضولی پس از قیومت:
۱۹۴	[۱۷۷] ب - روابط اطراف معامله‌ی فضولی پس از رد:
۱۹۴	۱- روابط اصیل (خریدار) با مالک:
۱۹۵	۲- روابط اصیل (خریدار) با فضول:
۱۹۶	۳- رابطه‌ی بین مالک و فضول:
۱۹۹	فصل ششم - سقوط تعهدات
۱۹۹	[۱۷۸] سقوط تعهدات:
۱۹۹	الف - فسخ:
۱۹۹	ب - تلف مال مورد تعهد:
۲۰۰	[۱۷۹] مبحث اول - در وفای به عهد:
۲۰۱	[۱۸۰] ۱- پرداخت کننده‌ی دین یا ایفا کننده‌ی تعهد:
۲۰۱	الف - وفای به عهد به وسیله‌ی متعهد:

۲۰۱	ب- وفای به عهد به وسیله‌ی غیر متعهد:
۲۰۲	[۱۸۱] ۲- دریافت‌کننده‌ی دین یا متعهدله تعهد:
۲۰۳	[۱۸۲] ۳- موضوع دین یا مورد تعهد:
۲۰۴	[۱۸۳] ۴- زمان و مکان پرداخت یا انجام تعهد:
۲۰۵	[۱۸۴] ۵- دعوای استرداد دین پرداختی:
۲۰۵	[۱۸۵] الف- اثر حقوقی پرداخت در اثبات دین:
۲۰۹	[۱۸۶] ب- پرداخت دینی که قانوناً طلبکار حق مطالبه ندارد:
۲۰۹	[۱۸۷] ج- استرداد به ادعای مالک نبودن مال پرداختی:
۲۱۰	[۱۸۸] د- استرداد مال پرداختی به علت اشتباه در پرداخت:
۲۱۰	[۱۸۹] مرثعہ - اقاله:
۲۱۱	[۱۹۰] تلف یکی از عوضین:
۲۱۱	[۱۹۱] اثر اقاله:
۲۱۲	[۱۹۲] تصرفاتی که موجب ابطال قیمت در مورد معامله شده است:
۲۱۳	[۱۹۳] نکته‌های حقوقی:
۲۱۳	[۱۹۴] مبحث سوم - ابراء:
۲۱۴	[۱۹۵] مبحث چهارم - تبدیل تعهد:
۲۱۵	[۱۹۶] اقسام تبدیل در تبدیل تعهد:
۲۱۵	[۱۹۷] الف - تبدیل تعهد به اعتبار تبدیل دین:
۲۱۶	[۱۹۸] ب - تبدیل تعهد به اعتبار تبدیل مدیون:
۲۱۶	[۱۹۹] نکته‌های حقوقی:
۲۱۷	[۲۰۰] ج - تبدیل تعهد به اعتبار تبدیل داین:
۲۱۷	[۲۰۱] اثر تبدیل تعهد در تضمینات آن:
۲۱۹	[۲۰۲] مبحث پنجم - تهاتر:
۲۲۰	[۲۰۳] اقسام تهاتر:
۲۲۰	[۲۰۴] ۱- تهاتر قهری:
۲۲۰	[۲۰۵] شرایط تحقق تهاتر قهری:
۲۲۱	[۲۰۶] ۲- تهاتر قراردادی:
۲۲۲	[۲۰۷] ۳- تهاتر قضایی:
۲۲۲	[۲۰۸] مبحث ششم - مالکیت مافی‌الذمه:

بخش دوم - مجموعه مقالات حقوقی

مقاله ۱- انتقال ضمان معاوضی و حقوق تطبیقی.....	۲۲۹
مقدمه.....	۲۲۹
۱- مبنای فقهی و حقوقی قاعده‌ی تلف مبیع قبل از قبض:.....	۲۳۰
۲- بررسی حقوق تطبیقی:.....	۲۳۴
الف- مبنای تملیکی بودن عقد بیع:.....	۲۳۷
۱- حقوق ایران:.....	۲۳۷
۲- حقوق فرانسه:.....	۲۳۷
۳- حقوق مصر:.....	۲۳۷
۴- حقوق فقه عامه:.....	۲۳۷
۱- مبنای تملیکی بودن عقد بیع (مبنای انتقال ملکیت به قبض):.....	۲۳۸
حقوق آلمان:.....	۲۳۸
۲- حقوق سوئیس:.....	۲۳۸
نتیجه گیری:.....	۲۳۸
مقاله ۲- مطالبه‌ی خسارتهای مالی اشی از پرتاب ریگ از زیر چرخهای خودروی در حال حرکت.....	۲۴۱
مقدمه:.....	۲۴۱
خلاصه جریان پرونده:.....	۲۴۲
بررسی ماهیت حقوقی موضوع:.....	۲۴۲
الف- منابع مسؤولیت:.....	۲۴۳
۱- تقصیر:.....	۲۴۳
۲- رابطه‌ی سببیت:.....	۲۴۴
۳- قاعده‌ی لاضرر:.....	۲۴۶
۴- مسؤولیت دارندگان خودرو:.....	۲۴۷
ب- دخالت سبب خارجی قوه قاهره:.....	۲۴۸
نتیجه گیری:.....	۲۵۰
مقاله ۳- ضمان تلف یا نقص مال مقبوض بالسَّوم.....	۲۵۵
مقدمه.....	۲۵۵
مبنای مسؤولیت گیرنده مال:.....	۲۵۶
۱- نظریه ضمان مأخوذ بالسَّوم:.....	۲۵۶

۲۶۰	۲- نظریه‌ی عدم ضمان ماخوذ بالسوم:
۲۶۰	نتیجه‌گیری:
۲۶۳	مقاله ۴- ماهیت حقوقی مهرالمسمی در مورد فوت زوجین
۲۶۳	مقدمه
۲۶۴	اول- مالکیت زن بر مهر و عوامل استقرار آن:
۲۶۵	دوم- فوت زوج یا زوجه:
۲۶۵	الف- نظر فقهای دینی:
۲۶۵	۱- نظر آن عده از فقها که فوت زوجین را موجب استقرار تمام مهر می‌دانند:
۲۶۷	۲- نظر فقهای که قائل به تنصیف مهریه در صورت فوت زوجین هستند:
۲۶۷	۳- نظر فقهای که بین فوت زوج و زوجه تفاوت قائل شده‌اند:
۲۶۸	ب- نظر نمای حقوق:
۲۶۸	۱- نظر دکتر سید حامد امامی:
۲۶۸	۲- نظر دکتر سید حسن فایز و دکتر اسدالله امامی:
۲۶۸	ج- اندیشه‌های حقوقی و رویه‌ی قضایی:
۲۶۸	۱- اندیشه‌های حقوقی:
۲۶۹	۲- رویه‌ی قضایی:
۲۷۲	نقد و بررسی آراء صادر شده:
۲۷۳	نتیجه‌گیری:
۲۷۶	مقاله ۵- ماهیت حقوقی طلاق قضایی
۲۷۶	مقدمه:
۲۷۶	۱- ماهیت حقوقی اختیار رجوع شوهر:
۲۷۸	۲- آثار حقوقی اسقاط حق رجوع:
۲۷۹	۳- ماهیت حقوقی طلاق قضایی:
۲۷۹	الف- نظریه‌های فقهی:
۲۸۱	ب- نظر حقوقدانان:
۲۸۳	نتیجه‌گیری:
۲۸۴	توجیه و نقد و بررسی رویه‌ی قضایی:
۲۸۴	الف- نمونه‌ی رأی دادگاه بدوی:
۲۸۶	نقد و بررسی دادنامه‌ی دادگاه بدوی:
۲۸۸	ب- نمونه‌ی رأی دادگاه تجدیدنظر:

۲۹۰	توجیه رأی دادگاه تجدیدنظر:
۲۹۰	ج- نمونه‌ی رأی دیوان عالی کشور:
۲۹۱	نقد و بررسی دادنامه‌ی دیوان عالی کشور:
۲۹۶	مقاله ۶- مسئولیت مدنی ناشی از خطای قضایی
۲۹۶	مقدمه:
۲۹۸	۱- بررسی صلاحیت قاضی دادگاه بدوی برای رسیدگی به موضوع:
۲۹۹	۲- مسئولیت جبران خسارت:
۳۰۰	۳- تمیز اشتباه و تقصیر:
۳۰۰	۴- مرجع صالح برای تشخیص تقصیر قاضی:
۳۰۱	۵- خوانده قرار دادن دادگستری محل به عنوان دستگاه حاکمیت:
۳۰۳	نتیجه‌گیری:
۳۰۶	مقاله ۷- ماهیت اقاله: فسخ عقد یا انعقاد عقد
۳۰۷	مقدمه
۳۰۸	ماهیت حقوق اقاله:
۳۰۸	الف- عده‌ای اقاله را عقد دانسته‌اند:
۳۰۹	ب- گروه دیگر اقاله را معامله‌ی جدید در معنای اعم دانسته‌اند نه عقد در معنای خاص:
۳۱۰	ج- گروه سوم اقاله را فسخ بیع می‌دانند:
۳۱۱	نتیجه‌گیری:
۳۱۸	مقاله ۸- وضعیت حقوقی معامله‌ی انتقال عین یا منفاع الی مرهون توسط راهن
۳۱۸	چکیده
۳۱۹	درآمد
۳۲۱	فصل اول- وضعیت فقهی و حقوقی تصرف راهن در عین مرهونه:
۳۲۱	مبحث اول- نظر فقیهان امامیه
۳۲۵	مبحث دوم- نظر علمای حقوق
۳۲۷	مبحث سوم- بررسی موضوع در تحقیقات دانشگاهی
۳۲۹	فصل دوم- بررسی موضوع در رویه‌ی قضایی
۳۲۹	مبحث اول- وضعیت حقوقی انتقال عین مرهونه در آرای دیوان عالی کشور
۳۳۲	مبحث دوم- اندیشه‌های قضایی قضات در مجموعه نشست‌های قضایی دادگستری‌ها
۳۳۵	مبحث سوم- رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور
۳۴۵	فهرست منابع و مآخذ:

سخن مؤلف در چاپ اول

ممتد مدتی راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم

موضوع درس حقوق مدنی ۳ در دوره‌ی کارشناسی حقوق، مباحث مربوط به قراردادها و تعهدات می‌باشد اهمیت قراردادها و تعهدات در حقوق مدنی بر کسی پوشیده نیست و می‌توان گفت که این درس هسته‌ی مرکزی و آئینه‌ی تمام‌نمای حقوق مدنی است، به‌طوری‌که در متون فقهی و نوشته‌های حقوقی، بیشترین تألیف‌ها به آن اختصاص یافته است. حقوق تعهدات، عرصه‌ی علمی مهمی است فکری برای تجزیه و تحلیل مسائل حقوقی در ذهن حقوقدانان می‌باشد تا به وسیله‌ی آن به استنباط و اندیشه‌های حقوقی پرورش یافته و ششم قضایی به تکامل برسد. اهمیت قراردادها و تعهدات نه تنها در رشته حقوق و کار قضایی جریان دارد بلکه اشخاصی که به عنوان شهرت در یک جامعه زندگی می‌نمایند خواسته یا ناخواسته با آن سروکار دارند و متأثر از آثار آن می‌باشند پس بایستی گفت که موضوع قراردادها و تعهدات با زندگی انسانها آمیخته شده و همگام شده است.

تدریس چندین ساله دانشگاهی این درس، ما را بر آن داشت که تا در این زمینه مبادرت به تألیف نماییم هرچند که حقوقدانان بزرگ و صاحب نام در این مورد دارای تألیف‌های متعدد و مفید می‌باشند، اما ما اهدافی را در این تألیف دنبال می‌کردیم از جمله:

۱- سرفصل‌های آموزشی این درس متناسب با سرفصل‌های آموزشی دانشگاهی باشد تا به فراخور سه واحد دانشگاهی تنظیم مطالب شود و بعبارتی کتاب از ویژگی جامع و مانع مطالب درس حقوقی مدنی ۳ برخوردار باشد.

۲- حفظ ارتباط منطقی مباحث در این کتاب به منظور تسهیل به فهم مطالب علمی درسی که

یادگیری اصولی و ماندگار را فراهم می‌کند.

۳- استفاده از نظریه‌های سایر حقوق‌دانان و استادان بزرگ که در این متن نظرات آنان با رعایت امانت، استناد و یا نقل و قول شده است و بعضاً نقل و قول‌های آنان در سطرهای طولانی عیناً آورده شده است که این امر هرچند مرسوم نگارش و تألیف نمی‌باشد ولی هدف این بوده است که طراوت استدلال‌های علمی آن بزرگواران حفظ شود.

همچنین در بخش دوم کتاب چندین مقاله‌ی علمی حقوقی از مؤلف به چاپ رسیده است که هدف از آن نیز پرورش روحیه تحقیق و پژوهشگری در دانشجویان می‌باشد تا این قشر روش مکرر و خلاق در کنار آموزش به پژوهش نیز عادت نمایند. در پایان از نشر پروهان که زحمات چاپ این کتاب را به عهده گرفتند تشکر و تقدیر می‌شود و نظر استادان و صاحب‌نظرانی که انتقاد یا ارشاد بنده را متنبه نمایند با دیده منت پذیرا هستیم تا در چاپ‌های بعدی مورد استفاده قرار گیرد.

و همچنین خداوند متعال را بخاطر انجام این توفیق سپاسگزاری می‌نمایم.

والسلام

مراد مقصودی

سخن مؤلف در چاپ دوم

دانشجوی دکوی توسر دفتر عنوان ها وی طلعت روی تو، زینت ده دیوانها

خداوند سبحان و منان را شاکر و سپاسگزارم، که بار دیگر این توفیق را عطا نمود تا که کتاب «قراردادها و مهادت» را به چاپ دوم برسانم آن هم در مدت زمانی کم تر از یک سال از انتشار چاپ اول، که هرگز این تصور نبود. به دلیل آنکه مخاطبان این کتاب گروهی خاص از دانش پژوهان یعنی دانشجویان محترم رشته حقوق، وکلای شایسته و متعهد و نیز قضات شریف دادگستری می باشند که هر کدام از آنها سه گروه در این مدت به نوعی رضایت مندی و خرسندی خویش را از آنچه که در این کتاب نگارش درآمده بود ابراز و اعلام می کردند، بازتاب این رضایت مندی ها موجب شد تا اکنون در چاپ دوم، کتاب را با تجدیدنظر و اندکی اضافات به شیفتگان حق و عدالت تقدیم نمایم و از این حیث به زبان حافظ شیرازی گویم:

وصال او ز عمر جاودان به خداوند مرا آن ده که آن

morad_m1346@yahoo.com

شماره ۱۳۹۰

مراد مقصودی